

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2024 r. na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie skazanego D. G.,

wniosku obrońcy skazanego – adwokata B. R. - o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania kasacji w sprawie o sygn. akt III KK 232/24 wniesionej przez obrońcę od wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt II Ka 289/23, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Jarosławiu z dnia 1 września 2023 r., sygn. akt II K 996/22, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka
od udziału w sprawie o sygnaturze akt III KK 232/24.**

UZASADNIENIE

W dniu 16 maja 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego D. G. od wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt II Ka 289/23, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Jarosławiu z dnia 1 września 2023 r., sygn. akt II K 996/22.

W wyniku losowania w dniu 22 maja 2024 r. do rozpoznania tej sprawy został wyznaczony SSN Antoni Bojańczyk.

W dniu 19 czerwca 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego, adwokata B. R., o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i art. 45 Konstytucji RP od rozpoznania niniejszej sprawy z uwagi na wątpliwości co do jego bezstronności, wynikające przede wszystkim z uzyskania przez Pana Antoniego Bojańczyka statusu sędziego Sądu Najwyższego w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa w składzie ukształtowanym nowelą z 2017 r. Podniesiono również, że kasacja zawiera m.in. zarzut obrazy art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec rozpoznania sprawy w Sądzie odwoławczym przez sędziego, co do którego wysunięto zarzut zbieżny z zarzutem podniesionym wobec SSN Antoniego Bojańczyka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. O potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia sędziego decyduje między innymi ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą w realiach sprawy takie okoliczności, które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego (*zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2021 r., IV KO 86/21, LEX nr 3251718*).

Sędzia Antoni Bojańczyk na urząd sędziego Sądu Najwyższego został powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 10 października 2018 r. po rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a więc w procedurze kwestionowanej przez obrońcę. W tej sytuacji udział w rozpoznaniu wywiedzionej kasacji stanowiłby rażące naruszenie zasady *nemo iudex in causa sua*, co w konsekwencji mogłoby wywołać zarówno u stron, jak i w powszechnym odbiorze przekonanie o braku bezstronności sądu i rzetelności procesu. Mając powyższe na uwadze, zachodzi ryzyko naruszenia zakazu bycia sędzią we własnej sprawie. Rozpoznanie przez sędziego Antoniego Bojańczyka kasacji oznaczałoby

także rozpoznanie zarzutów, które sformułował obrońca w zakresie braku przesłanki bezstronności sądu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że ocena zasadności wątpliwości co do bezstronności sędziego (art. 41 § 1 k.p.k.), nakazuje uwzględnić wszelkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na jego zachowanie. Okoliczności te zaś powinny być oceniane przez pryzmat tego, czy z punktu widzenia przeciętnego obywatela zostały spełnione obiektywne warunki postrzegania sędziego jako bezstronnego i niezawisłego, zaś sąd z udziałem tego sędziego, jako sąd niezależny. Przy dokonywaniu tej oceny nie bez znaczenia jest stosunek sędziego do wprowadzanych zmian w sądownictwie, zwłaszcza w zakresie akceptacji utraty przez Krajową Radę Sądownictwa przymiotu niezależności. Przy spolaryzowaniu nastrojów społecznych, a w szczególności w środowisku sędziowskim, brak jest w tej sytuacji możliwości obiektywnego przekonania przeciętnie rozsądnej osoby, że zaistniałe okoliczności nie będą rzutowały na bezstronne osądzenie sprawy (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2021 r., II KK 426/21, OSNK 2022, z. 2, poz. 6*).

W interesie systemu wymiaru sprawiedliwości jest nie tylko troska o rzeczywistą bezstronność sędziego, ale także zapobieganie powstaniu negatywnego odbioru społecznego w tym przedmiocie. Taka potrzeba zachodzi w badanej sprawie.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[PGW]

(r.g.)

